

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

Den 2. marts 2017

./.. Til udvalgets orientering fremsendes hermed skriftlig redegørelse af 21. februar 2017 for status på aktiviteter gennemført i 2016 under Kemikalieindsats 2014-17.

Kemikalieindsats 2014-17 udgør det overordnede grundlag for arbejdet på kemikalieområdet frem til og med 2017, og er en udmøntning af den politiske aftale af 23. oktober 2013 mellem alle Folketingets daværende partier. Der er med aftalen afsat ca. 185 millioner kroner til kemikalieindsatsen i perioden 2014-2017.

I vedlagte redegørelse for 2016 er status for alle hovedinitiativerne fra aftalen om kemikalieindsatsen 2014-2017 beskrevet. De tidligere redegørelser for 2014 og 2015 kan ses på www.kemikalieindsatsen.dk

Kemikalieindsats 2014-17 er gået ind i sit sidste år, og et nyt arbejde med en ny fælles kemiindsats er påbegyndt. Det kunne derfor være hensigtsmæssigt at drøfte statusredegørelsen i sammenhæng med det fremadrettede arbejde på den planlagte workshop den 20.-21. juni 2017 om ny fælles kemiindsats 2018-21, hvis der er et ønske om det.

Fra årets resultater på kemikalieområdet vil jeg særligt fremhæve:

Under 'Børnekemiindsats 2013-16' er der i 2016 gennemført fire tilsynskampanjer med særligt fokus på børn, unge og de ufødte børn. Tilsynsåret var primært målrettet elektronik og kosmetik til børn og unge – herunder særligt på produkter importeret fra tredjelande. Kampanjerne fordelte sig på: Kosmetiske produkter til børn og unge, grænsekontrol af containere med elektronik og kosmetik importeret fra tredjelande, elektronik til børn og unge og nitrosaminer og nitroserbare stoffer i balloner. Resultaterne af tilsynskampanjerne er tilgængelige på Miljøstyrelsens hjemmeside. Når den samlede afrapportering af hele Børnekemiindsatsen foreligger, vil den blive oversendt til udvalget.

Vi har i årets løb sat en del danske fingeraftryk i EU-reguleringen af kemikalier.

- I 2016 er der udarbejdet og fremsendt forslag til EU-begrænsning af fire ftalater i samarbejde med ECHA (Det Europæiske Kemikalieagentur). Forslaget er nu under behandling af de videnskabelige komitéer i ECHA. Det forventes, at begrænsningen vil have effekt fra 2019-2020.
- I 2016 færdiggjorde Danmark sit forslag til EU-begrænsning af markedsføring til forbrugere af en gruppe polyfluorerede silanforbindelser i kombination med opløsningsmidler i sprayprodukter til imprægnering af overflader. Forslaget er under behandling i ECHA's videnskabelige komitéer, som ventes at afgive deres udtalelser i 2. kvartal 2017.
- Danmark arbejder sammen med ECHA og Tyskland, Norge og Italien på regulering af en lang række kemiske stoffer i tatoveringsfarver. Forslaget forventes at blive fremsendt til ECHA i sommeren 2017, hvorefter det skal behandles i de to komitéer i ECHA.
- I 2016 har Danmark medvirket til, at grænsen for afgivelsen af Bisphenol A er sat ned i legetøj, og at der er indført forbud mod det allergifremkaldende konserveringsmiddel MI i kosmetik, der bliver på kroppen.
- Endvidere blev EU-forbud mod Bisphenol A i kasseboner vedtaget blandt EU's medlemslande i sommeren 2016 og træder i kraft i 2020.

På det globale område var der i 2016 særligt fokus på arbejdet under Montreal Protokollen om stoffer, der nedbryder ozonlaget. Det lykkedes i efteråret 2016 at opnå enighed om at udvide protokollen til også at omfatte de såkaldte HFC-gasser, fluorerede gasser, som bidrager væsentligt til den globale opvarmning. Det har gennem en årrække været en dansk prioritet at få global regulering af disse stoffer, som Danmark længe har reguleret nationalt. Danske forhandlere har spillet en meget aktiv rolle i forløbet.

Danmark har i 2016 sammen med andre medlemslande lagt massivt pres på EU-Kommissionen for at få fremlagt videnskabelige kriterier for hormonforstyrrende stoffer. Kommissionen fremlagde sit forslag til kriterier under Biocid- og Pesticidlovgivningerne den 15. juni 2016, og efter dansk opfattelse er forslagene helt utilstrækkelige for beskyttelse af sundhed og miljø. Miljøstyrelsen har derfor, både alene og sammen med bl.a. flere lande i REACH UP-samarbejdet, arbejdet ihærdigt på at kommentere og fremlægge ændringsforslag, dels så krav til bevis for skadelige effekter bliver ens på tværs af lovgivninger, og dels så der er logik og konsistens i lovgivningen. Dette arbejde fortsætter i 2017.

I 2016 lancerede jeg som en yderligere styrkelse af indsatsen mod skadelig kemi desuden en kemipakke til næsten 6 mio. kr. En pakke, som i 2016-17 vil sikre mere viden og bedre styr på uønsket kemi i danskernes hverdag. Det drejer sig bl.a. om kombinationseffekter, fluorkemikalier og om tatoveringsfarver. Parallelt blev der afsat midler til at styrke Miljøstyrelsens og Fødevarestyrelsens fælles informationsindsats på kemiområdet.

Som en del af kemipakken tog jeg initiativ til en international Kemikonference, som vi med stor succes afholdt i november måned i Ringsted. Konferencen under overskriften "TOWARDS A NON-TOXIC FUTURE – Handling chemical risks across consumer products, environment and food" havde særligt fokus på hormonforstyrrende stoffer og kombinationseffekter. Og som noget nyt havde konferencen et bredt fokus på kemikalieproblematikken, som går på tværs af miljø, forbrugerprodukter og fødevarer. Resultaterne fra konferencen bliver anvendt til udvikling af det danske bidrag til EU's strategi for et ikke-giftigt miljø som en del af det 7. Miljøhandlingsprogram.

Kemikalieindsats 2014-17 udløber med udgangen af i år, og Fødevarerforlig 3 udløber i 2018. Vi har skudt arbejdet i gang for en ny kemiindsats efter 2017, som skal være fælles for miljø- og fødevarerområdet. I løbet af efteråret 2016 spurgte vi alle væsentlige interessenter – omkring 60 i alt – om deres overordnede input og ideer. Vi følger op med en workshop den 20.-21. juni 2017, som I også er inviteret til. Jeg håber, at I vil prioritere at deltage, så vi sammen og i samarbejde med interessenterne kan skabe grundlaget for en bred politisk aftale om en ny fælles kemiindsats 2018-21.

Esben Lunde Larsen

/

Michel Schilling